

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 11 lipca 2023 r.

Druk nr 1045

Pan

Tomasz GRODZKI

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

w 80. rocznicę ludobójstwa na Wołyniu oraz pacyfikacji Michniowa.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy pana senatora Marcina Bosackiego.

(-) Halina Bieda
(-) Ryszard Bober
(-) Marcin Bosacki
(-) Alicja Chybicka
(-) Beniamin Godyla
(-) Tomasz Grodzki
(-) Jolanta Hibner
(-) Stanisław Lamczyk

(-) Jan Filip Libicki
(-) Ewa Matecka
(-) Gabriela Morawska-Stanecka
(-) Janusz Pęcherz
(-) Jadwiga Rotnicka
(-) Joanna Sekuła
(-) Wadim Tyszkiewicz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w 80. rocznicę ludobójstwa na Wołyniu oraz pacyfikacji Michniowa

80 lat temu, 11 lipca 1943 roku, w serii zorganizowanych napadów Ukraińskiej Powstańczej Armii, zostało zniszczonych na Wołyniu około stu miejscowości zamieszkałych przez Polaków. Był to najtragiczniejszy moment i apogeum ludobójczych akcji UPA, których ofiarą padło, zgodnie z badaniami historyków, co najmniej 100 tysięcy Polaków.

W tym samym czasie w Generalnym Gubernatorstwie i na Kresach II Rzeczypospolitej nastąpiło apogeum pacyfikacji przez Niemców polskich wsi. Polaków rozstrzeliwano, palono żywcem, usuwano z gospodarstw rolnych, rabowano ich dobytek, wywożono ich do obozów zagłady. Na gospodarzy nakładano i bezwzględnie od nich egzekwowano kontyngenty produktów rolnych, które byli zobowiązani dostarczyć na rzecz niemieckiego okupanta. Symbolem tej masowej pacyfikacji jest wieś Michniów w gminie Suchedniów, którą dwukrotnie spalono i wymordowano prawie wszystkich jej mieszkańców. W rocznicę tych wydarzeń obchodzimy w całym kraju Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd wszystkim zamordowanym przez hitlerowców i przez ukraińskich nacjonalistów, jak również ich rodzinom, do dziś z poświęceniem pielęgnującym pamięć o nich. Wyraża też głębokie przekonanie, że wiedza o ludobójstwie, jakiego doświadczyli polscy mieszkańcy ziem wschodnich II Rzeczypospolitej, powinna pozostać przedmiotem działań edukacyjnych, naukowych i kulturalnych instytucji państwa polskiego. Polska nie zapomina o swoich ofiarach.

Na ogromny szacunek zasługują ci sprawiedliwi Ukraińcy, którzy w dniach pożogi z narażeniem życia ratowali polskich sąsiadów. Postawa tych ludzi, niosących bezinteresowną pomoc prześladowanym, zasługuje na najwyższe uznanie. Senat RP oddaje im cześć.

Do dziś szczątki ofiar wielu mordów spoczywają w bezimiennych mogiłach i nie zostały godnie upamiętnione. Ze smutkiem należy przyjąć fakt, że w ciągu ostatnich lat nie powstał

żaden nowy cmentarz ofiar zbrodni wołyńskiej. Istniejący zakaz ekshumacji i brak pochówków pozostaje bolesnym cierniem dla rodzin ofiar.

Senat RP zwraca się z apelem do odpowiednich instytucji państwa polskiego i ukraińskiego o natychmiastowe podjęcie wysiłków na rzecz zmiany tej sytuacji. Sprawa zniesienia zakazu i przeprowadzenia ekshumacji oraz zbudowania godnych upamiętnień wszystkich ofiar zbrodni wołyńskiej powinna stać się przedmiotem ponadpartyjnej racji stanu. Niezrozumiała blokada w tej sferze pozostaje rzeczą gorszącą dla opinii publicznej. Na braku rozwiązania tej sprawy korzystają jedynie ci, którzy nie chcą współpracy Polski i Ukrainy. Przypominamy także, by nie budować pamięci i przyszłości na nacjonalizmach. W relacjach polsko-ukraińskich nie może być gloryfikowania postaw nacjonalistycznych.

Od ponad 500 dni Ukraina pozostaje przedmiotem zbrodniczej agresji ze strony putinowskiej Rosji. Senat RP oddaje szacunek wszystkim Ukraińcom broniącym z poświęceniem swojej niepodległości i stojącym w obronie demokratycznych i europejskich wartości. Senat RP wyraża przekonanie, że nawet najbardziej bolesne sprawy z przeszłości nie mogą przekreślić polsko-ukraińskiej wspólnoty interesów i wartości.

Senat RP popiera dążenie Ukrainy do pełnego członkostwa zarówno w Sojuszu Północnoatlantyckim, jak i w Unii Europejskiej.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.